

SZÖVEG –
OSZTOVITS ÁGNES

HŐSÖK ÉS ESENDŐ EMBEREK

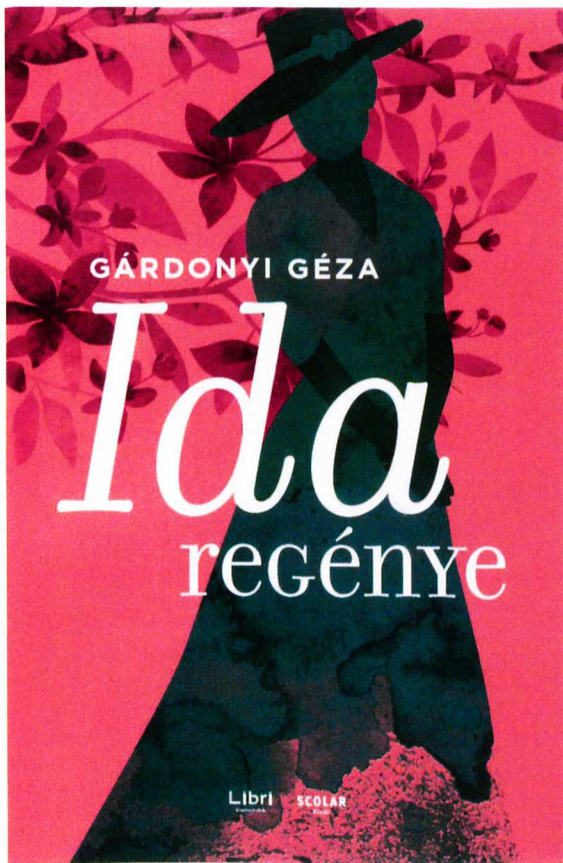
Ha hétezer forint felett vásárolsz, hétszázért megkapsz egy modern köntösbe öltöztetett klasszikus regényt, pompás illusztrációkkal. A Libri könyvesboltok és a Prae Kiadó közös akciója ezúttal

◆ **GÁRDONYI GÉZA IDA REGÉNYE** című egykor hatalmas sikert aratott könyvével próbálja vásárlásra ösztönözni a közönséget. Mivel hétezeret költeni egy könyvesboltban ma már nem kunszt, én is elkértem a jutalomkötetet, amit szégyen ide, szégyen oda, még nem olvastam. Az én bölcsészidőmben ugyanis Gárdonyi Géza a „futottak még” írók kategóriájába soroltatott, és senki nem mert fellebbezni a professzorok ítélete ellen. Hiába volt kiskamaszként nagy élmény az *Egri csillagok* vagy *A láthatatlan ember*, a „korszerűtlen” mestert messze elkerültük. A hiányt pótlandó hazavittem, és mondhatni egy szuszra elolvastam a *Nagy Norbert* nagyszerű, szellemes képeivel illusztrált regényt.

Ő Péter gazdag borkereskedő apróhirdetést ad fel, hogy busás hozománnyal azonnal férjhez adja kolostorban nevelkedett lányát. Sok a jelentkező, de végül *Balogh Csaba* kapja a megbízást: legalább egy évig házasságban kell élnie az apa léha életmódja ellen lázadó lánnyal. Csaba a kapott pénzből megmentheti szerencsétlenül járt nővérét, és folytathatja festői tanulmányait Münchenben. Ida úgy gondolja, egy évet csak kihúz a becsületesnek látszó férfi mellett, hogy megkapja örökségét, és a saját lábára álljon. A regény ennek az egy évnek a története. Az apróhirdetésen kívül minden motívum ismerős már a világirodalomból, mégsem unjuk a regényt, mert Gárdonyi Géza kedves, szeretetre méltó figurákat teremt, groteszk, mulatságos helyzeteket, élő dialógusokat. Bár kezdettől fogva sejtjük, miként fog véget érni a lump apa cinikus akciója, nem unatkozunk, hiszen tele van a regény finom lélektani megfigyeléssel, érdekes a milió is, a magyar festészet első aranykorának bemutatása.

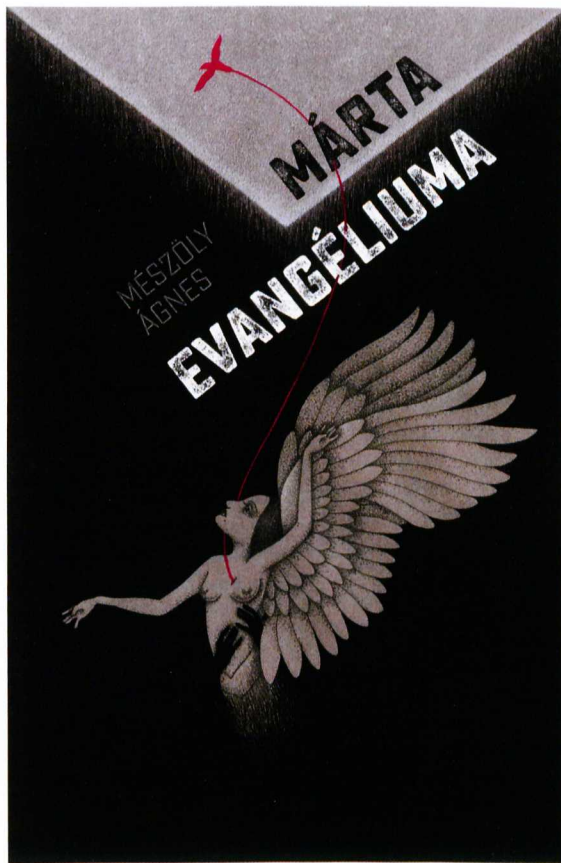
Gárdonyi nagy erénye, hogy jól ismerte a közönségét, tudta, mit szeretne, és magas színvonalon eleget tett az elvárásoknak. Mind a mai napig az ő sémájára épülnek a gyorsan fogyó szerelmes lektűrök, csakhogy hiányzik belőlük a szellem, a lélek tisztasága. Summa summarum: jó néha elővenni Gárdonyit.

(*Scolar Kiadó, 2990, illetve kedvezményel 700 Ft*)

MÉSZÖLY ÁGNES MÁRTA EVANGÉLIUMA című, több mint háromszáz oldalas regénye az idei év egyik legnagyobb meglepetése. Az ifjúsági íróként elkönyvelt szerzőnek volt bátorsága a fazekak és lábosok között sürgölődő bibliai Mártáról és mai utódjáról írni a túlhajtott feminizmus és a biológiai nem agresszív megkérdőjelezése idején. De nemcsak mersze volt, hanem szépírói tehetsége, felkészültsége is. Nem tézis- vagy vitaregény a Márta evangéliuma, hanem önmagáért helytálló, nagyon élvezetes olvasmány.

Két szálon fut a regény. Az első főszereplője az Újszövetségben háromszor említett betániai Márta, Lázár és Mária (egyes nézetek szerint Mária Magdolna)

testvére. Első megjelenésekor az Úr korholja, amiért a konyhában nyüzsög, és nem a tanítást hallgatja. János evangéliumában – itt szerepel Jézus legnagyobb csodája, a négy napja halott Lázár feltámasztása – már nyoma sincs a korábbi neheztelésnek, a Mester szereti és becsüli Mártát. A harmadik találkozáskor, ahol a három testvér vendégségben van Jézussal egyetemben nemsokkal a nagyhét előtt, Márta a felszolgálásban segít a háziaknak, de nem éri rossz szó a sürgölődését. Története nem ér véget Jézus keresztre feszítésével, illetve mennybemenetelével, Márta még vagy harminc évet él Galileában, ahol hirdeti Jézus tanítását, betegeket ápol és gyógyít.

Mészöly Ágnes nagyszerű portét rajzol a bibliai asszonyról. Íme, egy törekeny nő, aki a vállára veszi a család gondjait, menedzseli a gazdaságot, és nem morog álló nap, hanem boldog az apró sikerektől, örül a bő termésnek, a sikeres üzletkötéseknek, és nem mellesleg érzékenyen befogadja Jézus tanítását, kíváncsian és némi kritikával figyeli az apostolok ténykedését. A kötet egyik legmegindítóbb epizódja Júdás és Márta barátsága, illetve egymás iránti vonzalma. Márta megérti, hogy Júdásnak vállalnia kellett az áruló szerepét, mert csak általa teljesülhetett be a prófécia.

A mai Márta, a regény másik szálának főszereplője, közel sem olyan tökéletes, mint bibliai elődje. Túl a negyvenen úgy érzi, élete merő kudarc. Férje, aki miatt egykor otthagya az orvosi egyetemet, már nem a régi szerelemmel szereti, sőt, a nőt sem veszi észre benne. Gyerekei nem azt a pályát futják be, amit szántak nekik. A kamasz fiú ott akarja hagyni az elitgimnáziumot, lánya szerelmi viszonyt folytat idős professzorával, apja súlyos demenciában szenved, húga egyedül neveli gyermekét, így segítségre szorul, munkahelyén megalázzák. Hogy lehet így élni? Sehogy. Fel kellene lázadni. Márta a több mint húsz éve vele együtt élő férjének meséli el mindennapos küzdelmeit, és ha akar is tetszeni másoknak, titkait gyermekei apjára bízta.

Ez a mai Márta nemcsak okos, érzékeny nő, hanem remek humora is van, képes az öniróniára, így a történet nem lesz szomorú jeremiáda, hanem étellel teli, egyszerre szomorú és mulatságos, reményt adó elbeszélés. Nemcsak negyvenes asszonyoknak, hanem minden korosztálynak.

(Prae Kiadó, 3590 Ft)

MIKLYA LUZSÁNYI MÓNIKA BIBLIAI SZUPERHŐSÖK

című könyve kilenc ószövetségi szereplőt mutat be Józseftől Dávidig. Mivel az ötvenkönyves teológus-pedagógus szerző tudományos kutatási területe „a digitális generációk megszólíthatósága”, a gyakorlatban mutatja be, hogyan lehet közel vinni a mai kiskamaszokhoz a régvolt nagy alakjait. Mindegyiküket egy-egy népszerű képregényfigura, illetve sikerfilm szereplőjéhez hasonlítja. Tehát: József a régi idők *Supermanje*, Mózes több csodát tett, mint az egész *X-Men csapat* együttvéve, Józsué megvédte népét, mint *Amerika Kapitány*, Éhud jobban vívott, mint egy ninja, *Debóra* bátrabb

volt, mint a *Fekete Özvegy*, *Gedeonnak* szuperebb fegyvere volt, mint *Thornak*, *Jefte* bűnözőből lett vezér, mint *Farkas*, *Sámson* erősebb volt *Hulk*nál, *Dávid* pedig becsületesebb volt, mint *Batman*.

Kétségtelen, hogy nagyon nehéz az Ószövetséget megszerettetni a kis és nagy diákokkal, és minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy érdekeljék őket az ősidők nagy alakjai, ám nem biztos, hogy Miklya Luzsányi Mónika elképzelése az egyedül járható út. De egy kísérletet mindenképpen megér. Még akkor is, ha a nagyszülők kétségbeesve keresik az interneten korunk szuperhőseit, és fejcsóválva nézik a megidézett filmeket.

(Móra Kiadó, 2999 Ft) ♦